

EUROPEES PASPOORT VOOR PODIUMTECHNICI

Toegang tot alle podia

Een certificaat waarmee je in heel Europa kunt aantonen dat je veilig kunt werken op podia, over niet al te lange tijd is het beschikbaar. Eric de Ruijter sprak met technisch producent Rob Acket en mbo-docent Willem Groenewoud over de discussies die aan de invoering vooraf gaan. Moet iedereen examen doen? Kun je met dit pasje overal in Europa als technicus aan de slag?

Rob Acket toerde met de musical *Hair* door Nederland en Duitsland. 'In elk land huurde ik specialisten in, zoals riggers. Er was toen voortdurend discussie tussen de internationale crew en de lokale crew in Nederland en Duitsland, steeds over regels en veiligheid. Ik was daardoor vooral bezig als intermediair. De bedoeling van het ETTE-project is dat we in Europa overeenstemming bereiken over wat het basisniveau van veilig werken is, dan hoeft je die discussie niet steeds opnieuw te voeren. Een gestandaardiseerd certificaat haalt veel frustratie weg.'

Technisch producent, geluidsontwerper, docent audio en fotograaf Rob Acket vormt met Willem Groenewoud, docent media, de Nederlandse inbreng in het ETTE-project. ETTE staat daarbij voor European Theatre Technician Education. De kern is de ontwikkeling van een certificaat voor alle podiumtechnici, dat de basiscompetenties van veilig werken aangeeft. Over een paar jaar kunnen technici hiermee in de hele EU werken. Daardoor zal er in de EU veiliger gewerkt gaan worden en wordt de mobiliteit vergroot.

De VPT is mede-initiatiefnemer van ETTE. Belgische, Duitse en Zweedse zusterverenigingen doen er ook in mee, samen met twee organisaties uit het onderwijsveld, de Belgische hbo-opleiding RITCS en de Nederlandse koepelorganisatie OSAT.

Eind 2017 moet het project binnen de vier landen klaar zijn voor invoering. Dan zijn de competenties tot in detail vastgelegd en is de examinering geregeld. Het is de bedoeling om het certificaat eerst in deze landen in te voeren, en daarna in de hele EU.

Safety

'Wij willen ons baseren op het VCA-certificaat', zegt Groenewoud. 'Dat is gericht op de bouw. Bij een VCA-certificaat weet je dat een werknemer instructie gekregen heeft over veiligheid op de werkplek. Wij willen eenzelfde soort certificaat, en dat internationaal maken. Je hebt binnen Europa zogenaamde ESCO-codes,

waarin beroepscompetenties uit alle EU-landen zijn omschreven. Bijvoorbeeld veilig werken op een ladder. Dat geldt dus niet alleen voor mensen die in het theater of bij evenementen werken, maar ook voor schilders of stukadoors. Wij hebben de competenties uit het kwalificatiedossier van de PET-opleiding die met veiligheid te maken hebben, gekoppeld aan die ESCO-codes. Zo is voor iedereen in de hele EU inzichtelijk wat er bedoeld wordt.'

Acket: 'Het is wel zo dat het allemaal nog in ontwikkeling is. We zijn het eens over de tien competenties, maar over de invulling ervan zijn we nog aan het praten. Nederland en België willen dat alleen de basis wordt vastgelegd en de Zweden willen dat ook wel. Maar we zijn flink met de Duitsers in discussie omdat die op een veel hoger niveau willen insteken.' Groenewoud: 'Zij leggen de basis al op het niveau van specialismes.' Acket: 'Zij vinden bijvoorbeeld dat een technicus ook in-ear monitoring onder de knie moet hebben en op de hoogte moet zijn van alle normen omtrent geluidsmetingen. Wij vinden dat veel te ver gaan. Wat ons betreft moet je voor die basis simpelweg weten dat als je een lamp inhangt, er een safety

Wij vinden dat elke technicus op elk podium moet kunnen werken'

omheen moet, hoe je veilig stekkers in elkaar zet of hoe je een drie-aderige kabel kunt repareren.' Groenewoud: 'Of weten wat de risico's zijn als licht dicht tegen het decor aanzit. Of je nou een stagemanager of stagehand bent, je moet onveilige situaties kunnen constateren en weten hoe je zelf veilig werkt.' Acket: 'De discussie ging soms zelfs zo ver dat de Duitsers zeiden: 'We hebben geen stagehands. Die bestaan helemaal niet bij ons.' Groenewoud en Acket vinden het een leuke en intensieve discussie. 'En we gaan er uiteindelijk ook uitkomen, want basisveiligheid is overal gelijk. Toch probeert iedereen vast te houden aan zijn eigen regels en richtlijnen. Het Duitse systeem is daar nogal in doorgeschoten.' Acket: 'Wij vinden dat elke

ETTE-project in het kort

Wat

- > Europees basiscertificaat voor veilig werken op podia;
- > De 'voorkant' van het certificaat geeft de basis aan, de 'achterkant' de specialisaties van iemand zoals rigging, audio of pyrotechniek;

Initiatiefnemers

- > De beroepsverenigingen VPT (NL), DTHG (D), STEPP (B), STTF (ZW) en de onderwijsorganisaties OSAT (NL) en RITCS (B);

Doel

- > Het moet een standaard worden die veilig werken concreet terugbrengt op elk podium;

Waarom

- > Het vergroot de Europese mobiliteit: elke technicus kan dan in heel Europa (veilig) werken;

Voor wie

- > Wordt verplicht voor iedereen: zowel studenten als al werkende technici op elk niveau;

Hoe

- > In het mbo-onderwijs wordt het behalen van dit certificaat deel van de opleiding;
- > Voor werkenden wordt een EVC-traject (eerder verworven competenties) ontworpen;
- > In elk land wordt er gelijk getoetst;

Wanneer

- > Eind 2017 is het project voor de eerste vier landen klaar voor invoering;
- > Daarna wordt het uitgerold in heel Europa.

technicus op elk podium moet kunnen werken. Of het nou in een theater is, of op een festival, dat maakt voor de veiligheid helemaal niets uit.'

Groenewoud: 'We hebben ook in kaart gebracht wat er in de deelnemende landen bijvoorbeeld in normen en richtlijnen is vastgelegd over veilig werken. In Nederland gaat het dan over een dozijn normen. In Duitsland is dat een hele waslijst. In het Duitse kwalificatiedossier voor theatertechnisch onderwijs staat één uur per week gereserveerd voor lessen in normen en veiligheid. Het gaat ze dus echt niet lukken om in een schooljaar die hele waslijst aan normen te behandelen. Maar ze roepen wel dat je het uit je hoofd moet kennen.'

Examen

Acket en Groenewoud zijn optimistisch over de invoering van het certificaat in heel Europa. 'Basisveiligheid en brandveiligheid is geen *rocket science*', zegt Groenewoud. 'Ik denk dat wij samen met Duitsland, Zweden en Engeland binnen Europa wat betreft veiligheid aan de top staan en heel goed weten waar het over gaat. Maar als ik nu met mijn diploma naar Duitsland ga, dan kunnen ze er niets mee. Zij hebben er geen idee van wat mijn diploma inhoudt. Met een pasje kun je dit probleem voor een groot deel uit de wereld helpen. Vervolgens kun je het certificaat nog uitbouwen met specialismen, zoals elektrische keuring of pyrotechniek. Vergelijk het met een basisrijbewijs. Dat wil dus niet zeggen dat je een perfecte chauffeur bent, maar wel dat je weet waar je het over hebt omdat je de

'Het heeft weinig zin om het vrijblijvend te laten zijn.'

Basiscompetenties voor in het paspoort

- > Werken met respect voor je eigen veiligheid.
- > Ergonomisch verantwoord werken.
- > Bijdragen aan een veilige en duurzame werkomgeving.
- > Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.
- > Brand voorkomen.
- > Veilig werken op hoogte.
- > Onder supervisie veilig werken met elektrische installaties.
- > Veilig werken met machines, met chemische middelen, en met hijs- en riggingapparatuur.

vaardigheden geoefend hebt. En dat ze zijn geëxamineerd. De examens ontwikkelen we gemeenschappelijk. Ze gaan er hier precies hetzelfde uit zien als in Duitsland. Ik kan mijn studenten zo naar Duitsland sturen om daar het examen te doen.'

Verplicht

Het basisoniveau ligt in veel landen lager dan hier. Is dat er de reden van dat er alleen een basisoniveau wordt gehanteerd, zodat het voor de andere landen niet al te moeilijk wordt om te participeren in het ETTE-project? Groenewoud: 'Het zou een wonder zijn als het in tien jaar tijd in de hele EU gelijk zou liggen. Het is een ontwikkelingsproces, waar nog jaren overheen gaan. Maar ik vind wel dat we een aanzet moeten geven. Als die aanzet er is, en we kunnen het in vier landen gelijk leggen, dan kan het ook in andere landen.' Acket: 'Het hoeft ook niet per se een laag of hoog niveau te zijn, het moet een constant niveau zijn, zodat je het in totaal veiliger maakt.'

Het is de bedoeling om het certificaat verplicht te stellen, voor elke technicus en voor elke student. Volgens Acket ligt daar een taak voor de overheid: 'Het heeft weinig zin om het vrijblijvend te laten zijn.' Groenewoud: 'Wij proberen het bij de wieg, bij het onderwijs al in te voeren, als onderdeel van je examen. Je krijgt je Nederlandse diploma en daarnaast het certificaat. Dat zit dus dan gewoon in alle Nederlandse opleidingen. Moeilijker is de invoering bij technici die al twintig jaar op het podium staan. 'De werkenden zouden het certificaat kunnen behalen via een EVC-traject', stelt Acket. 'Met de VPT ben ik nu ook bezig om met vijf landen, in een ander internationaal project, tot overstemming te komen over zelf verworven competenties en het examineren daarvan. Het enige land dat zelf verworven competenties examineert is België, althans, tot het einde van dit jaar. Dan is het geld op, daarna doen ze het niet meer. Er loopt nu een aanvraag bij de EU om een pilot te doen.' <<

AUDIO ELECTRONICS
MATTIJSEN STAND CUE 2016 201
AEM.livesound | T: 020-69890480 | www.aem.nl

RODARD
Introducing the latest new
LEO
family members

Meyer
Sound
Thinking Sound

maak kennis met ons
AEM Project Team
System Design & Realisatie
Service & Support